

Zakaj je vreme slabo najraje prav za konec tedna

Miha Pavšek

Letošnji kimavec – v prejšnjem stoletju so mu tisti, ki so si upali, rekli tudi mesec delegatov – nam je ponudil naravnost zlat zaključek najvišje gorniške sezone. Vendarle pa tudi letošnji septembrski konci tedna niso bili v celoti "uporabni" za hribolazenje. Ste tudi vi med tistimi, ki se skoraj vsak mesec sprašujejo, zakaj za vruga se vreme najraje poslabša (to pomeni, da nas obiščejo padavine in njihovi spremljajoči vremenski pojavi) prav za konec tedna? Možnost slabega vremena v soboto in nedeljo je večja kot ob delavnikih, praznikov pa raje niti ne omenjajmo, še posebej "ta dolgih". Pa le brez skrbi – to se dogaja tudi mnogim drugim.

Če nas petkova popoldanska jasnina in toplina še hočeta zavesti, pa se v soboto zjutraj, ko naposled le dočakamo konec tedna in smo prosti, začno na nebu kopičiti prvi ali pa že bolj temni oblaki. Komaj zlezemo iz postelje, že dežuje. Si to le domišljamo ali je res nekaj na tem? Da ob koncih tedna dežuje pogosteje kot ob delavnikih, so pred časom dokazali celo znanstveniki in tudi razložili zakaj. Statistiki z univerze v ameriški zvezni državi Arizona so raziskovali ta "pojav" in naleteli na zanimive podatke v zvezi z vremenskimi cikli. Analizirali so

petnajstletne podatke o padavinah 1979–1995 na vzhodni obali ZDA. Rezultati so pokazali, da ob koncih tedna res večkrat dežuje, nevarnost slabega vremena pa je kar za petino večja kot ob delavnikih. Eden od strokovnjakov je celo ugotovil, da gre za sedemdnevni cikel. V povprečju se povečuje pogostost deževja od srede naprej in doseže svoj vrhunec ravno ob koncu tedna. Najmanj padavin pa je ob torkih. Med vzroki naj bi bili tudi izpušni plini, ki jih med delavniki oddajajo v atmosfero avtomobili, industrija in gospodinjstva. Posledica tega je močnejši razvoj oblakov, iz katerih se potem "z zamudo" ali faznim zamikom sproščajo padavine. Bolj kot to bo verjetna tista razlaga, da smo za konec tedna in za praznike bolj pozorni na vreme kot ob delavnikih. To seveda ne velja v primeru, ko smo od vremena neposredno odvisni, na primer kmetje, gozdarji, cestarji in navsezadnje tudi planinci. A tudi mestnim in podeželskim vrtničarjem ni vseeno, kakšna bo usoda njihovih pridelkov. Glede ugotovitev o vremenu ob koncih tedna lahko upravičeno domnevamo, da veljajo tudi na Kranjskem, zato se kaže kot najboljša rešitev možnost, da bi konce tedna prestavili na ponedeljek in

Danes smo se še ubranili neviht, jutri pa gotovo nič več. Veliki Nabojs in Viš s škrbine nad Cijanerico v zahodnih Julijskih Alpah Foto: Miha Pavšek

torek ali – po našem mnenju še drugo, še bolj primerno, tako rekoč optimalno rešitev. Da bi jih enostavno za ta dva dneva podaljšali, tako da bi trajal konec tedna štiri dni, kot si to lahko na primer privoščimo za določene praznične dneve. V primeru štirih dni je tudi statistično gledano precej večja možnost za to, da bosta vsaj en ali dva dneva "brezpadavinska" in bomo lahko smuknili kam navzgor. Zdaj vsaj vemo, zakaj so pri nas v zadnjih letih vse bolj priljubljene tako imenovane "pošihne" ture. To so tiste, ko na določen dan v tednu, najbolj tisti, ko je lepo vreme, zapustimo delovno mesto predčasno (kdor sme in lahko) in se podamo na popoldansko večerni izlet ali celo turo. Ta pa se zaradi hitenja in lovljenja svetlega dela dne včasih rada zaplete in postane nočna, zato so nad tovrstnimi planinci najmanj navdušeni člani gorske reševalne službe. Čeprav je tudi med zadnjimi kar nekaj takih, ki prisegajo nanje, saj o njih redno poročajo na spletnih forumih s planinskimi vsebinami. ●